

marec 2023  
súťaž návrhov Galantská knižnica

---

SÚŤAŽNÉ ZADANIE

---



Galantská knižnica

---

# Obsah súťažného zadania

---

---

1. RIEŠENÉ ÚZEMIE A DOTKNUTÉ ÚZEMIE -----	4
2. ŠIRŠIE VZŤAHY -----	5
3. HISTÓRIA ÚZEMIA -----	6
4. POŽIADAVKY PAMIATKOVEJ OCHRANY -----	8
5. PODSTATNÉ INFORMÁCIE Z ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA -----	9
6. DNEŠNÁ PREVÁDZKA KNIŽNICE-----	10
7. VÍZIA NOVEJ BUDOVY A AREÁLU GALANTSKEJ KNIŽNICE-----	10
8. POŽIADAVKY NA NÁVRH NOVEJ BUDOVY A AREÁLU, LOKALITNÝ PROGRAM-----	11

---

Galantská knižnica je knižnica nadregionálneho významu. Inštitúcia dnes sídli v priestoroch, ktoré pre ňu nie sú z viacerých dôvodov optimálne. Jej vedenie a zriaďovateľ majú preto záujem a vytvorenie jej nového sídla, ktoré bude spĺňať súčasné nároky a aktuálne trendy v prevádzke a architektúre knižníc a umožnia tak inštitúcii rozvinúť jej potenciál — rozvoj čitateľskej gramotnosti obyvateľov už od predškolského veku, poskytnúť miesto na kvalitné trávenie voľného času a možnosť neformálneho vzdelávania. Očakáva sa, že priestory knižnice by mali medzi sebou a príslušným okolím komunikovať a otvárať sa pre návštevníkov.

Ako miesto pre vznik novej budovy knižnice bolo určené územie bývalého hospodárskeho dvora v priamom kontakte parku, ktorý obklopuje Esterházyovský kaštieľ. Vyhlasovateľ má záujem o to, aby bol využitý potenciál, ktorý táto poloha má — otázku vhodného prepojenia areálu knižnice s areálom parku považuje za jednu z podstatných tém súťaže.

# 1. Riešené územie a dotknuté územie

Riešené územie (nižšie vyznačené, ako plocha 1) je tvorené parcelou č. 1833 a 1831, s celovou veľkosťou plochy 3 340 m<sup>2</sup>, vo vlastníctve vyhlasovateľa.

V južnom rohu riešeného územia (plochy 1) sa nachádza objekt — garáž, ktorý nie je vo vlastníctve vyhlasovateľa, ale je vo vlastníctve mesta Galanta. K tomuto objektu a k územiu s ďalšími objektami vo vlastníctve mesta Galanta (parcely č. 1830, nižšie vyznačené, ako plocha 2), je nutné zachovať prístup pre peší prístup aj zásobovanie automobilom. Je možné výhľadovo uvažovať s tým, že objekt mestskej garáže na ploche 1 bude asanovaný, objekty na ploche 2 môžu mať v budúcnosti kultúrne využitie a môžu tak dopĺňať územie a objekty prevádzkované vyhlasovateľom.

Dotknuté územie (plocha 3) je vo vlastníctve mesta Galanta, je možné uvažovať v ňom s úpravami menšieho rozsahu, viď požiadavky formulované ďalej v tomto dokumente.





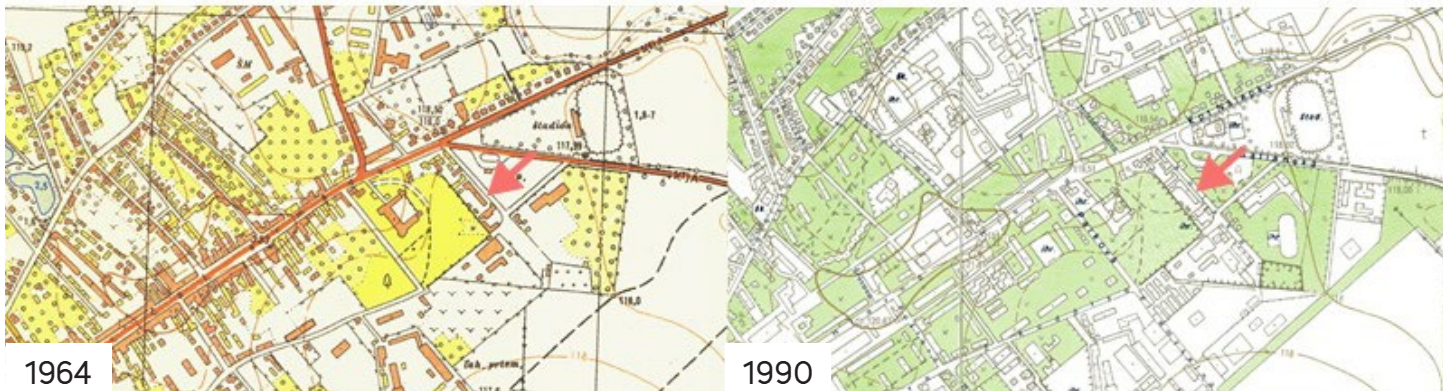
## 2. Širšie vzťahy

V dochádzkovej vzdialenosti od riešeného územia sa nachádzajú viaceré kultúrne a vzdelávacie inštitúcie, s ktorými knižnica spolupracuje, resp. medzi ktorých návštevníkmi je množstvo návštevníkov knižnice, preto je dôležité vnímať trasy, ktorými prichádzajú:





# 3. História územia



Riešené územie sa dlhodobo nachádza v blízkosti historického areálu kaštieľa a prírodného krajinárskeho parku, dnes pamiatkového objektu Park, evidovaného v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 18/2, ako súčasť súboru národnej kultúrnej pamiatky kaštieľ a park v katastrálnom území Galanta. Park bol založený v prírodno — krajinárskom slohu v druhej polovici 19. storočia s prihliadnutím na romantizujúci charakter stavby. Vstup do parku bol do roku 1920 zo severozápadnej časti parku spevnenou komunikáciou a plochou pred severným krídlom kaštieľa. Plocha celého parku bola a je prakticky rovina. Medzi výsadbovými drevinami sa uplatnili predovšetkým domáce druhy, nachádzali sa tu skupiny dubov a platanov. Hoci bol park výrazne plošne zmenšený, stále si zachováva svoju jedinečnú črtu väzby parku s okolitou krajinou, pričom je zároveň neoddeliteľnou súčasťou kaštieľa a dotvára jeho historické prostredie.

(prebraté a skrátené zo stanoviska KPÚ Trnava z 15. 6. 2022)





fotografia cca z roku 1928, autor pravdepodobne J. Štefl

K dnešnému dňu nebol zistený nijaký zachovaný prameň s konkrétnou informáciou o tom, akému účelu hospodárskeho vybavenia slúžili objekty v areáli riešeného územia v 19. storočí, avšak je pravdepodobné, že sa jednalo o hospodárske zázemie kaštieľa.

Budova, ktorá dnes stojí na riešenom území bola v priebehu 20. storočia viackrát dostavaná a prestavaná; medzi prvou a druhou svetovou vojnou slúžila ako meštianska škola. Počas druhej svetovej vojny (od októbra 1944) bola v budove zriadená vojenská nemocnica. Následne budova slúžila opäť ako školská budova — najprv ako základná škola, neskôr bola využívaná pre praktické vyučovanie Strednej odbornej školy obchodu a služieb. Budova je v uplynulých rokoch nevyužívaná. K budove bol spracovaný stavebno-technický prieskum, ktorý je k dispozícii medzi súťažnými pomôckami.



fotografia z roku 1932, autor neznámy

## 4. Požiadavky pamiatkovej ochrany

---

Budova stojaca v riešenom území nie je národnou kultúrnou pamiatkou (NKP), ani riešené územie nie je súčasťou pamiatkovej zóny. Oplotenie na spoločnej hranici s parkom a k nemu bezprostredne prilahlé územie sa nachádzajú v ochrannom pásme NKP. Zápisnica z ústneho prerokovania zámeru výstavby Galantskej knižnice na Krajskom pamiatkovom úrade Trnava, ktorá je k dispozícii medzi súťažnými pomôckami, vyjadruje usmernenia, ktoré je nutné rešpektovať v ochrannom pásme NKP — bezprostredne k parku prilahlá časť územia v šírke 10 m. Na zvyšnej časti plochy riešeného územia majú iba odporúčací charakter.



# 5. Podstatné informácie z Územného plánu mesta

- Riešené územie je v územnom pláne mesta Galanta definované ako plocha občianskej vybavenosti.
- Predkladaný zámer (knižnica, resp. kultúrne zariadenie) spadá pod funkčné využitie, ktoré je v regulatíve uvedené ako prevládajúce.
- Regulatív určuje maximálnu zastavanosť pozemku 50%
- Celý aktuálne platný územný plán je prístupný na <https://www.galanta.sk/mesto/rozvoj-mesta-1/uzemny-plan-mesta-galanta/>



výrez z výkresu Komplexný urbanistický návrh, Územný plán mesta Galanta, čístopis 12/2021

## 6. Dnešná prevádzka knižnice

---

Galantská knižnica je verejnou knižnicou na národnostne zmiešanom území, ktorá poskytuje knižničné služby širokému okruhu bez rozdielu veku, národnosti a pod. Je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Trnavského samosprávneho kraja, plní funkciu regionálnej a pre mesto Galanta mestskej knižnice. Jej hlavným cieľom je získať, uchovávať a sprístupňovať dokumenty vo svojom knižničnom fonde. V súčasnosti tvorí knižničný fond 76 180 zväzkov kníh, z toho 35% je v maďarskom jazyku a 87 titulov novín, časopisov a regionálnej tlače. Knižnica v roku 2020 registrovala 2751 čitateľov, čo je približne 18% z celkového počtu obyvateľov Galanty, z toho 1193 detí do 15 rokov. Fyzicky knižnicu v roku 2020 navštívilo 30 056 návštevníkov, pracovalo v nej 15 pracovníkov. Galantská knižnica poskytuje výpožičné služby kníh, časopisov a zvukových kníh, poskytuje prístup na internet a reprografické služby. Organizuje kultúrne a vzdelávacie podujatia, prednášky, besedy s tvorcami kníh a významnými osobnosťami.

Knižnica dnes sídli v centre mesta na adrese Mierové námestie č. 4. Budova bola postavená v roku 1973 ako viacúčelový objekt. Knižničné priestory sa nachádzajú na prízemí a 2. Poschodí. Celková plocha knižnice je 820 m<sup>2</sup>, z toho 530 m<sup>2</sup> na prízemí a 290 m<sup>2</sup> na 2. Poschodí. Výhodou aktuálnej polohy je jej centrálnosť, ľahká dostupnosť, príľahlé parkovisko a veľkosť dostatočná pre aktuálnu činnosť. Knižnica zaberá cca 30% z budovy, vo zvyšku je úrad, realitná kancelária a ďalší nájomníci. Veľkosť plochy knižnice je dostatočná, avšak dispozičné riešenie objektu spôsobuje nedostatočnú účelnosť a efektivitu využitia priestorov vzhľadom na špecifiká služieb knižnice. Budova už nevyhovuje súčasným požiadavkám na verejné budovy z hľadiska ekonomiky prevádzky, ekológie a bariérovému prístupu, nosnosť jej konštrukcií je nedostatočná pre zaťaženie, ktoré predstavuje umiestnenie zariadenia a kníh. Majetkové vzťahy k budove nie sú vysporiadané, čo zriaďovateľovi knižnice znemožňuje zásadnejšie investície zamerané na jej modernizáciu a údržbu.

## 7. Vízia novej budovy a areálu Galantskej knižnice

---

Nová budova knižnice má vyhovovať súčasným medzinárodným a národným štandardom, aby mohla byť prirodzeným centrom stretávania sa miestnych komún, zabezpečovať informačné, vzdelávacie a kultúrne potreby obyvateľstva. Má byť tzv. hybridnou knižnicou – t.j. poskytovať služby jednak klasické (napr. výpožičky printových kníh a časopisov), ale aj služby s využitím elektronických zdrojov a prostriedkov. Poskytovať priamy prístup k digitálnym aj nedigitálnym informačným zdrojom.

Očakáva sa, že návrh knižnice a jej areálu bude intenzívne pracovať s blízkosťou susediaceho kaštieľa s parkom. Knižnica by mala pôsobiť otvorene, pozývajúco, s maximálne jednoduchým prístupom pre verejnosť.

Knižnica je určená pre všetky vekové kategórie, od predškolského veku po seniorov. Fond je zložený z beletrie, náučnej literatúry, beletrie pre deti, náučnej literatúry pre deti. Fond je voľne prístupný všetkým zapísaným čitateľom s možnosťou okamžitého absenčného vypožičania (mimo knižnicu).



# 8. Požiadavky na návrh areálu

---

Vyhlasovateľ považuje za veľmi dôležité prepojenie areálu knižnice a parku okolo kaštieľa — v tejto téme vidí najväčší potenciál riešeného územia. V súťaži je možné uvažovať aj s úpravou a doplnením trás v Galantskom mestskom parku, pričom tieto zmeny musia rešpektovať existujúce stromy.

Účastníci v rámci svojho návrhu môžu navrhnúť úpravy na príľahlých verejných priestranstvách (ktoré nie sú vo vlastníctve TTSK, ale vo vlastníctve mesta Galanta — jednak Galantský mestský park okolo kaštieľa, ale aj chodník, cestná komunikácia, Park Slovenského národného povstania), ktoré sú podstatné pre budúcu prevádzku knižnice a jej areálu, resp. sú podstatné pre kvalitu lokálneho urbanizmu. Návrh týchto úprav bude po skončení súťaže poskytnutý mestu Galanta a jeho implementácia bude závisieť na prijatí mestom Galanta, prípadne ďalšom jednaní medzi vyhlasovateľom a mestom Galanta, či a akým spôsobom budú úpravy prijaté a realizované.

Ponecháva sa na zváženie, či a ako by mohol byť areál knižnice prechodný pre verejnosť vzhľadom na to, že existujúci východ z parku kaštieľa vo východnom rohu má čiastočne provizórny charakter a vzhľadom na to, že potenciálna línia mestským parkom a následne areálom knižnice vytvára potenciál pre vznik dôstojnej trasy, ktorá by mohla spájať centrum mesta a najmä Základnú školu M. R. Štefánika a Centrum voľného času Spektrum.

Ponecháva sa na zvážení účastníkov, akým spôsobom bude navrhnuté oplotenie/ prepojenie medzi Galantským mestským parkom a areálom, resp. oplotenie/ prepojenie medzi areálom a Školskou ulicou tak, aby bolo možné areály na noc uzatvoriť.

Prevádzková doba parku:

- Letná prevádzková doba (apríl až október):  
pondelok až nedeľa od 7.00 do 21.00
- Zimná prevádzková doba ( november až marec):  
pondelok až nedeľa od 7.00 do 18.00 hod.

Vonkajšie priestory areálu knižnice budú využívané pre exteriérové podujatia pre deti a dospelých (literárne večery, workshopy...), pričom by mali byť navrhnuté tak, aby umožňovať variabilné využitie aj počas podujatí aj počas bežných dní.

Vo vonkajších priestoroch je nutné umiestniť picu fontánku, bibliobox.

Ponecháva sa na zváženie práca/umiestnenie váhadlových studní, ktorých existencia sa predpokladá na základe mapy (vid' vyššie). Je tiež na zváženie vytvorenie objektu exteriérovej čítárne/altánu/plató.

V rámci tejto súťaže sa uvažuje s umiestnením celkovo 12 stojísk pre osobné automobily. Z toho sa požaduje umiestniť priamo v rámci riešeného územia 6 stojísk, ktoré budú slúžiť pre státie zamestnancov, ZTP a služobné vozidlo. Umiestnenie zvyšných 6 stojísk je možné uvažovať v príľahlom území — je vítané, aby účastníci prezentovali ich možnú polohu. S vytváraním parkovacích miest určených pre budovy vo vlastníctve mesta, ktoré sú prístupné z riešeného územia, sa neuvažuje.

V rámci areálu je potrebné lokalizovať stojany na bicykle v adekvátnom množstve.

Súčasťou riešenia budovy a areálu by sa malo v budúcnosti stať aj nové výtvarné dielo. V súťažnom návrhu je možné určiť jeho základnú definíciu — polohu, formu a rozmer. Podrobné riešenie výtvarného diela nie je v tejto fáze nevyhnutné.

Areál musí byť v celom rozsahu bezbariérový prístupný.

---

# VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POŽIADAVKY NA NÁVRH BUDOVY

Množstvo zväzkov vo výpožičných oddeleniach pre dospelých a mládež bude zachované.

Knižničný fond bude umiestnený v otvorených knižničných regáloch, primerane osvetlený a v takej výške, aby bol ľahko dostupný používateľom knižnice.

Priestory knižnice by mali byť riešené flexibilne (vrátane interiérového vybavenia), aby ich bolo možné v budúcnosti prispôsobiť vyvíjajúcim sa nárokom na knižnično-informačné služby.

Je prípustné, aby administratívne priestory neboli na prízemí.

Budova musí byť v celom rozsahu bezbariérovo prístupná.

Prevádzková doba knižnice:

- Pondelok až piatok  
od 8.00 do 18.00
- Sobota  
od 8.00 do 12.00

Počet pracovníkov: 15

Predpokladaný počet fyzických návštevníkov ročne: 35 000 osôb,  
čo predstavuje cca 120 návštevníkov denne, z toho:

- Skupina A do 1 hodiny: cca 25%, t. j.: 30 osôb
- Skupina B do 2 hodín: cca 45%, t. j.: 54 osôb
- Skupina C 2 až 4 hodiny: 30%, t. j.: 36 osôb

Počet pracovných dní: 250  
+ počet pracovných sobôt: cca 50  
= 300 prevádzkových dní



## LOKALITNÝ PROGRAM

priestor	opis	personál	veľkosť
rušná časť, prístupná verejnosti			
vstupný vestibul	<ul style="list-style-type: none"> <li>— centrálny informačný a kontaktný bod</li> <li>— požičiavanie a vracanie kníh</li> <li>— výstavný priestor</li> <li>— miesto na sedenie</li> <li>— súčasťou bude drobná prevádzka kaviarne bistra, ktorá bude prevádzkovaná knižnicou</li> <li>— prístup k internetu na počítači</li> </ul>	3 pracovníci	cca 100 m <sup>2</sup>
tichá časť, prístupná verejnosti			
výpožičné oddelenie pre dospelých	<ul style="list-style-type: none"> <li>— beletria, odborná literatúra</li> <li>— fond má cca 50 000 zväzkov</li> <li>— zabezpečuje čitateľom absenčné a prezenčné výpožičné služby, knihovníci poskytujú poradenské služby pri výbere literatúry, bibliografické či faktografické informácie.</li> </ul>	1 pracovník	cca 260 m <sup>2</sup>
výpožičné oddelenie pre deti a mládež	<ul style="list-style-type: none"> <li>— fond má cca 25 000 zväzkov</li> <li>— medzi prioritné úlohy knižnice patrí práca s deťmi a mládežou. Organizujú rôzne druhy kultúrnych aktivít (besedy s tvorcami detských kníh, tvorivé dielne, rozprávkové čítania, pohybové aktivity), ktoré sú určené nielen deťom ale aj ich rodičom. Spolupráca so všetkými typmi škôl (materské, základné, stredné) nielen v meste a v okrese Galanta.</li> <li>— Súčasťou oddelenia pre deti je herňa, kde sa uskutočňujú prevažne aktivity s menšími deťmi a klubovňa, kde sa uskutočňujú besedy a náučné podujatia pre väčšie deti a mládež. V klubovni sú v pravidelných intervaloch inštalované vždy nové výstavy diel ilustrátorov a tvorcov kníh pre deti.</li> </ul>	1 pracovník	cca 250 m <sup>2</sup> vrátane herne a klubovne
čítareň, študovňa	<ul style="list-style-type: none"> <li>— môže byť spojená s vstupným priestorom alebo výpožičným oddelením pre dospelých</li> <li>— Čitatelia majú k dispozícii okolo 87 titulov novín a časopisov, ktoré si môžu požičať domov alebo ich môžu čítať na mieste. Sú tu k dispozícii aj zbierky zákonov a náučná literatúra.</li> <li>— Okrem výpožičiek novín a časopisov sa tu poskytujú aj ďalšie služby: medziknižničná výpožičná služba článkov, vypracovávanie rešerší, reprografické služby, sprístupňovanie internetu, skenovanie, monitoring tlače, požičiavanie zvukových kníh, monitoring tlače.</li> </ul>	1 pracovník	cca 80 m <sup>2</sup>

oddelenie pre nevidiacich a požičovňa e-knÍh	<ul style="list-style-type: none"> <li>— môže byť súčasťou priestoru čítárne</li> <li>— sú tu k dispozícii zvukové knihy pre zrakovo a inak zdravotne postihnutých používateľov. Túto službu poskytuje knižnica v spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich M. Hrebandu v Levoči, ktorá dodáva knihy prostredníctvom putovných súborov, ktoré sú štvrťročne aktualizované.</li> </ul>	nemusí byť zvlášť pracovník	cca 40 m <sup>2</sup>
oddelenie regionálnej literatúry	<ul style="list-style-type: none"> <li>— spracovanie tlačených materiálov týkajúcich sa galantského regiónu</li> <li>— obsahuje cca 3000 zväzkov knÍh, periodík, máp pohľadníc a podobne</li> <li>— priestor by mal byť verejne prístupný</li> <li>— môže byť súčasťou čítárne alebo samostatne</li> </ul>	1 pracovník pre materiály v slovenskom jazyku + 1 pracovník pre materiály v maďarskom jazyku	cca 32 m <sup>2</sup>
miestnosť pre komunitné aktivity, resp. priestor pre kultúrne udalosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>— miestnosť bude umožňovať organizovanie malých kultúrnych podujatÍ veľkosti adekvátnej prevádzke knižnice</li> <li>— uprednostňuje sa riešenie, kedy budú táto miestnosť a toalety pre verejnosť samostatne prístupne aj mimo prevádzkových hodín knižnice</li> </ul>	0	
zázemie, neprístupné verejnosti			
kancelária riaditeľky		1 pracovníčka	
kancelária administratÍvy		1 pracovníčka	
ekonomické oddelenie a registratúra	— súčasťou je aj registratúrny sklad	1 pracovníčka	cca 25 m <sup>2</sup>
metodické oddelenie		1 pracovníčka	
sklad administratÍvy		0	cca 15 m <sup>2</sup>
depozit	— všeobecný skladový priestor	0	cca 20 m <sup>2</sup>
depozitný sklad knÍh	— skladový priestor pre nadbytočné knihy, cca 10% celkového fondu	0	
akvizičné oddelenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>— spracovanie knÍh pri nákupe (priradenie čísla, lokačnej značky, zápis do prírastkového zoznamu a katalógu, opečiatkovanie, osadenie kódu, zabalenie)</li> <li>— vyradovanie knÍh (stratených, poškodených, zastaraných) z knižného fondu</li> </ul>	1 pracovníčka	cca 28 m <sup>2</sup>



kuchynka/ denná miestnosť	— veľkosť dimenzovať vzhľadom na 15 pracovníkov		
toalety pre návštevníkov	— veľkosť dimenzovať na predpokladaný počet návštevníkov		
toalety pre zamestnancov	— veľkosť dimenzovať na 15 pracovníkov		
miestnosť pre upratovačku			
technické zariadenie budovy	— veľkosť dimenzovať adekvátne potrebám budovy		
priestor pre smetné nádoby na separovaný zber opadu			